

Dětský domov, Základní škola a Školní jídelna
sídlíště Míru 40, 38226 Horní Planá

Program environmentálního vzdělávání 2016/2017

I. Program EVVO je vypracován na základě Metodického pokynu MŠMT ČR č. j, 32338/2000-22 ze dne 14.12.2004, inovován a schválen 27. 10. 2008

1.1.

Základním nástrojem environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty ve školách a školských zařízeních je program environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty, který vypracuje každá škola a školské zařízení podle svých místních a regionálních podmínek na každý školní rok jako realizační program dlouhodobého programu environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty. Jeho realizace může být flexibilní s ohledem na aktuální možnosti a podmínky. Doporučuje se, aby program environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty byl součástí koncepce rozvoje školy.

Cílem EVVO je vytváření pozitivních postojů k životnímu prostředí, k úctě k životu a k pochopení vzájemné provázanosti přírodní, sociální, ekonomické a kulturní oblasti.

1.2.

V rámci programu EVVO řešíme:

- možnosti a způsoby uplatňování komplexně pojatého environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty v jednotlivých vyučovacích předmětech
- způsoby integrovaného přístupu ke zkoumání a uvědomování se vztahů člověka a prostředí a významu udržitelnosti rozvoje
- spolupráci školy s rodinou, s obcí, s podnikovou sférou a dalšími subjekty v utváření odpovědných postojů k životnímu prostředí
- spolupráci školy s dalšími základními školami

- využívání středisek, center ekologické výchovy, školních klubů, družin, domovů mládeže k environmentálnímu vzdělávání, výchově a osvětě
- kontakty školy s nevládními organizacemi, zaměřenými na zvyšování úrovně komplexní ekologické výchovy
- další vzdělávání pedagogů pro environmentální vzdělávání, výchovu a osvětu
- úkoly školního koordinátora environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty.

1.3

K důležitým kompetencím rozvíjených EVVO patří:

Kompetence k učení:

- rozumět pojmům týkající se environmentální výchovy
- rozumět přírodním zákonitostem a procesům

Kompetence sociální:

- vytvoření citového vztahu k přírodě a okolí
- projevení pozitivního vztahu k okolí
- umět uplatnit práva a povinnosti

Kompetence komunikační:

- práce s informačními zdroji
- vyhledávat a třídit informace
- pomoci a umět žádat o pomoc
- obhájit svůj názor

Kompetence pracovní:

- aktivní přístup ke zlepšování životního prostředí
- třídění odpadu
- zvládnutí praktických dovedností
- ohleduplný pobyt v přírodě

1.4

Evaluace plnění programu environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty probíhá na konci školního roku a získané zkušenosti využijeme pro následující školní rok.

II. Koordinátor EVVO

Koordinátorem environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty pro školní rok 2016/2017 je Mgr. Jana Šlechtová

Koordinátor se řídí pokyny zanesenými v Manuálu koordinátora EVVO autorů:
doc. PaedDr. RNDr. Milady Švecové, CSc.
RNDr.PhDr.Danuše K. Vasničkové, CSc.
RNDr.Kamily Sásikové, PhD.

Náplň činnosti koordinátora EVVO je též podrobně rozepsán v dlouhodobém plánu Environmentální výchovy a vzdělávání pro Dětský domov, Základní školu a Školní jídelnu v Horní Plané.

III. Realizace EVVO

V letošním školním roce vyučujeme v těchto ročnících 1., 3., 4., 7., 8., 9. Plán EVVO je vypracován pro všechny (i neotevřené) ročníky, neboť v průběhu školního roku může dojít ke změnám v obsazenosti tříd.

Motto environmentálního vzdělávání a výchovy:

"Poznej a chraň" - přírodu může chránit pouze ten jedinec, který v přírodě pobývá, pozná, co a jak je v přírodě ohroženo a ví, co přírodě prospívá a co jí škodí.

Cílem je zaměřit se na podněcování a zvyšování aktivity a tvořivosti dětí v rámci vyučovacího procesu v hodinách Př, **VI, P, Z**, PVo Využívat mezipředmětových vztahů, podněcovat vlastní aktivitu a tvořivost, vyvolat zájem dětí o poznávání přírody v regionu, ve kterém žijí, to vše formou výukových programů, exkurzí, vycházek, přírodovědně zaměřených soutěží.

Vyučovací předměty

1. stupeň:

- Prvouka
- Přírodověda
- Vlastivěda
- Pracovní vyučování

2. stupeň

- Přírodopis
- Zeměpis
- Fyzika
- Chemie
- Občanská výchova
- Pracovní vyučování

Časová dotace:

Je individuální, vyučující prvky EVVO jsou zařazeny do jednotlivých témat v jednotlivých ročnících.

Prvouka 1. - 3. ročník

Moje rodina - úspory energií, třídění odpadu

Naše škola a okolí školy - úspory energií, třídění odpadu, úprava třídy, školy a jejího okolí

Podzim v přírodě a my - změny v přírodě, charakteristické rysy podzimní přírody, vycházka, sběr podzimních plodů, práce s přírodninami, péče o podzimní přírodu

Příroda v zimě - příznaky zimy v krajině, ochrana ptactva - péče o ptáky, kteří u nás přezimují, vycházka, péče o zimní přírodu

Příroda na jaře - příznaky jara, hnízdění ptáků a jejich ochrana, vycházka, péče o jarní přírodu

Příroda v létě - příznaky léta, vycházka, poznávání rostlin, ochrana přírody

Lidé a věci - vliv techniky na lidstvo, vliv techniky na přírodu, znečišťování vody, vzduchu a půdy

Přírodověda 4. - 5. ročník

4. ročník

Člověk a příroda - člověk a přírodní zdroje, šetření energií, vliv člověka na prostředí, ochrana přírody

Příroda živá a neživá - znečišťování vody, vzduchu a půdy a vliv na člověka

Příroda na podzim - charakteristické znaky přírody, sběr lesních plodů

Příroda v zimě - charakteristické znaky počasí a přírody, péče o ptactvo a lesní zvířata

Příroda na jaře - charakteristické znaky počasí a přírody, péče o jarní přírodu, poznávání rostlin

Les - význam lesů

Příroda v létě - charakteristické znaky počasí a přírody, chování v přírodě, ochrana přírody

5. ročník

Živá příroda - péče o domácí zvířata, ochrana ptactva, ochrana užitečného hmyzu, chráněné rostliny

Neživá příroda - péče o půdu, ochrana půdy, ochrana vody a vodních toků, úprava vody a její čištění, šetření vodou, význam vzduchu pro život, ochrana ovzduší

Vlastivěda 4. - 5. ročník

4. ročník

Rodina - péče o estetické prostředí domova

Domova jeho okolí - čistota vody, péče o životní prostředí

5. ročník

Opakování učiva 4. roč. - ochrana životního prostředí

Pracovní vyučování 1. - 3. ročník

Práce s drobným materiálem - přírodniny, drobné plody

Pěstitelské práce - ošetřování pokojových rostlin, ošetřování rostlin na záhonech, sledování podmínek pro život rostlin, vycházky, exkurze - péče o životní prostředí

Pracovní vyučování 4. - 5. ročník

Hygiena provozu domácnosti – údržba podlah, prach

Výživa a příprava pokrmů – racionální a zdravá výživa, šetření potravinami a energiemi, vaření

Pěstitelské práce - květiny, jejich pěstování a péče o ně, výzdoba; vycházky a exkurze - péče o životní prostředí, sběr léčivých rostlin

Přírodopis 6., 7., 8., 9. ročník.

6. ročník

Obecná biologie a genetika - podmínky života na Zemi, projevy života, rozmanitost životních podmínek

7. ročník

Úvod do učiva - příroda, přírodniny, přírodní děje

Živo čichové - ochrana živočichů, chránění a ohrožení živo čichové, význam živočichů

Houby a rostliny - význam a ochrana rostlin, chráněné a ohrožené druhy rostlin, význam a ochrana lesa

8. ročník

Člověk - součást živé přírody - člověk jako součást prostředí, zásady zdravého života, závislost člověka na přírodě a ostatních lidech, potravní a surovinové zdroje, nutnost ochrany životního prostředí

9. ročník

Člověk a Země - závislost člověka na přírodě, nutnost ochrany životního prostředí

Společenství organismů - změny životních společenstev, rušivý vliv člověka (přirozené změny v přírodě a změny vyvolané člověkem, příčiny zhoršování životního prostředí, ekologické katastrofy a jejich předcházení)

Země - naše planeta - biosféra

Ochrana životního prostředí - ochrana půdy, péče o vodu a vzduch, ochrana rostlin a živočichů, chráněné rostliny a živočichové, ohrožené druhy

Udržitelný rozvoj - rozvoj, který pomáhá současným i budoucím generacím zachovat možnost uspokojování základních životních potřeb a současně zachovat funkce ekosystému - vysvětlení pojmu, příklady, pochopení souvislostí

Zeměpis 6. - 9. ročník

6. ročník

Životní prostředí - Krajina-Přírodní a společenské prostředí, typy krajin)

Přírodní obraz Země - Systém přírodní sféry na regionální úrovni

7. ročník

Místní region - přírodní podmínky regionu (Jihočeského kraje), přírodní památky místa bydliště, školy a celého regionu (Jihočeského kraje)

Životní prostředí - Vztah příroda a společnost (přírodní a společenské vlivy na životní prostředí Českokrumlovska a Šumavy)

8. ročník

Evropa - přírodní podmínky, vliv průmyslu, zemědělství a dopravy na životní prostředí

9. ročník

Světadíly - přírodní podmínky, vliv průmyslu, zemědělství a dopravy na životní

prostředí

Fyzika 7. - 9. ročník.

8. ročník

Základní poznatky z elektřiny - elektrická energie, elektrické spotřebiče v domácnosti (úspornost), spotřeba elektrické energie, výpočet ceny za spotřebovanou energii, šetření elektrickou energií

9. ročník

Přenos elektrické energie - elektrárny vodní, tepelné a jaderné (výhody a nevýhody, vliv na životní prostředí), obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie).

Chemie 9. ročník

Směsi - voda, vzduch (složení, znečištění, ochrana před znečištěním)

Anorganické sloučeniny - oxidy (uhličitý, uhelnatý, siřičitý, dusitý) a jejich hodnocení z hlediska ochrany životního prostředí

- průmyslová hnojiva (vliv na životní prostředí v zemědělství)

Organické sloučeniny - ropa, zemní plyn, **uhlí** (jejich hodnocení jako chemických surovin a paliv - neobnovitelné zdroje, hledání a využití obnovitelných zdrojů)

- plasty (hodnocení z hlediska péče o životní prostředí, recyklace, doba rozpadu)

- syntetická vlákna (příklady využití, zátěž pro životní prostředí)

Občanská výchova 6. - 9. roč.

6. ročník

Hospodaření domácnosti - Příjmy a výdaje rodiny (výdaje za energie - úsporná opatření)

Bydlení - Zařizování vybavení bytu (výběr a nákup energeticky úsporných spotřebičů, zářivek a žárovek, nabíjecích baterií, zateplení domu, bytu, způsoby vytápění)

7. ročník

Obec, region, kraj - přírodní zajímavosti obce, regionu, kraje

8. ročník

Hospodaření domácnosti - Rodinný rozpočet

9. ročník

Ochrana zdraví občanů a jejich bezpečí - škodlivé vlivy prostředí

Ekologická výchova - vztah člověka a přírody; životní prostředí a jeho ochrana; ekologické iniciativy; člověk-příroda-technika; chování člověka v přírodě; chování člověka v přírodě, ochrana přírodních památek, zdravý způsob života

Pracovní vyučování

6. ročník

Provoz domácnosti - elektrické spotřebiče (spotřeba energií)

7. ročník

Provoz domácnosti - elektrické spotřebiče (spotřeba energií)

8. - 9. ročník

Práce se dřevem - přírodní materiál

Práce s papírem a kartonem - přírodní materiál

Práce s plasty - polystyrén, PVC (z čeho se vyrábí, využití, problém recyklace, doba rozpadu, vliv na životní prostředí)

Práce elektromontážní - výroba a rozvod elektrické energie, úsporná opatření, vliv na životní prostředí

Hygiena provozu domácnosti - úklid, čisticí a mycí prostředky a jejich vliv na životní prostředí, elektrické spotřebiče - pračka, sušička, vysavač (spotřeba energií)

Výživa a příprava pokrmů - využívání moderní techniky (energetická náročnost)- chladnička, mraznička, úsporný provoz, jejich likvidace při koupi nového spotřebiče

IV. Školní projekty, vycházky, exkurze

Celoškolní akce:

„Knihovna nás baví“ (– knihy o přírodě, ekologii, ..)

„Říjen v barvách“ – (ochrana přírody, výuka v přírodě, apod.)

„Hurá za sněhem“

„Řemeslo – zpět do minulosti“ (řemesla spojená s přírodou,..)

Třídění odpadů ve škole „Recyklace, co dál“

Sběr papíru v rámci celé školy

Péče o mladé stromky na zahradě, bylinkovou zahradu
Údržba okolí školy
„Bylinky, čaje a čarování“
Péče o skalku před školou
Lesní pedagogika z nabídky VLS Horné Planá

Spolupráce s dalšími subjekty

NIDV České Budějovice - nabídka vzdělávacích akcí pro pedagogy
Cassiopeia České Budějovice - nabídka vzdělávacích akcí pro pedagogy
Vojenské lesy a statky, divize Horní Planá
Knihovna Horní Planá

V Horní Plané dne 20. 9. 2016

Mgr. Jana Šlechtová